

7) da ima do tistih dob, ko bode k členu XIX. drž. tem. zak. od 21. decembra 1867, drž. zak. 142, izdelana in potrjena izvršilna postava — samo minister pravosodstva pravico in moč, začasne naredbe za dovršitev omenjenega člena dajati;

8) da gledé §. 27. ces. pat. od 7. avgusta 1850, kateri se glasi:

„Uradni jezik pri najvišjem sodišči sploh je nemški. Če se „je pa obravnavalo v drugem (ne v nemškem) jeziku, ima najvišje „sodišče svojo razsodbo in razloge zapisati in izročiti v jeziku, v „katerem se je obravnavalo v I. instanci in v nemškem jeziku“ — tudi najvišje sodišče različnih jezikov, kadar se jih poslužujejo stranke v pravnih razmerah, prezirati ne sme. —

Tu našteti zakoni, — doslej še ne preklicani — veljajo še dandanes; in mora se jim prisvojati ravno tista eksekutivna moč, katero je njim takrat, ko so bili objavljeni, podelil prevzvišeni postavodajalec sam.

Nimamo tedaj uzroka bati se, da bi sl. ministerstvo prava zatajilo svoja načela, kajti veže ga zakon sam in odgovornost za njegovo poslovanje v izpeljavi obstoječih postav in ukazov.

Raznosti.

(Svoje čitatelje) opozarjamo na današnjo „pravdo za bleško jezero“ in oziroma na interesantne prvosodnijske razloge, ki jih priobčujemo v tej številki. Javno zahvalo pa moramo izreči zastopniku gospoda V. Ruarda, gospodu nadsodnijskemu svetniku Brolihu, ki nam je dotične akte z velikó prijaznostjo v porabo prepustil.

(Imenovanje.) Dozdani pravni praktikant pri ljubljanskej deželnej sodnji g. Štefan Lapajne imenovan je konceptnim praktikantom pri c. kr. deželnej vladi v Ljubljani.

(Umrli) je v Ljubljani upokojeni c. kr. sodnik in c. kr. beležnik Fran Omachen.

(G. dr. Vojteh Levičnik), c. kr. sodnik v Ptuj, je od g. ministra Pražaka bil pozvan k poslovanju pri pravosodnem ministerstvu.

(Naredba o solicatorjih.) Predsednik dunajskemu prizivnemu sodišču Ivan pl. Streit izdal je za Dolenjo Avstrijo, Gorenjo Avstrijo in Sol-

nograško naredbo, ki določuje, da v obravnava, ki jih ima odvetnik voditi sme tega nadomestovati samo osoba imejoča potrebno znanje pravoslovno t. j. odvetniki ali odvetniški pripravniki, ki imajo zakonito izkaznico. Do zdaj smeli so priti mesto odvetnika tudi solicatorji, to se v gori navedenih deželah ne sme več zgoditi. Umeje se, da g. odvetnikom ne bode to pogodu, ker ima jeden odvetnik na isti dan razpravljati več tožba, in ne more dobiti potrebno izobraženega namestnika.

(Tiskovni zakon v Francoskej.) Francoska dobila je zdaj nov tiskovni zakon, o katerem se sme tidi, da je najliberalnejši izmej vseh evropskih. Glavni princip tega zakona je: svoboda žurnalova. Jediní pogoj, ki ga je treba pri izdavanji lista je, da se naznani gerant in da se javi, kdaj začne list izhajati. To je jedini pogoj; če se je temu ustreglo, takoj se lahko brez drugih potov list izda. Kavcije ni treba vložiti. Konfiskacija je le tedaj dovoljena, če je v zvezi s sodnijskim postopanjem; slučaji, v katerih je konfiskacija dovoljena, so natanko naštetí. Vsi ti slučaji se dadó kratko naštetí v treh oddelkih: 1. delikt razširjenja neresničnih vesti, in to le tedaj, če je to res motilo javni mir; 2. delikt proti javnej pravosti, ki se v Ameriki kaznuje s kaznijo 6 mesecev do 5 let posilnege dela: 3. delikt obrekovanja proti tretjej osobi. — Pri tem zakonu nastala je največja opozicija proti določbi, ki pravi, da je nagovarjanje k zločinu le tedaj kaznjivo, če je imelo res kake posledice.

(Črnogorsko pravo — zakon.) Do zdaj imeli niso Črnogorci pisane prava, marveč pri njih je veljalo le ponavadno pravo (jus non scriptum). Res da imajo nekaj listin, na katerih je pisano nekaj o pravnih razmerah, a to bi se laglje in bolje imenovalo: Ukazi. Listine te namreč datirajo iz časa Njeguša I. in Danila. Če je bilo v Črnej gori treba razsoditi o pravnem prašanji, se je obsodba vselej naredila po vodilu „kaj je pravo in pristojno“. Črnogorci imajo torej le ponavadno, nekodificirano pravo in to radi tega ker se do zdaj ni našel jurist, ki bil zmožen spisati kodeks za Črnogoro, ker ni nobeden poznal natanko ponavadnega črnogorskega prava. Zdaj se je našel pa mož v osobi Baltazarja Bogošiča, ki pozna dobro črnogorske pravne razmere. Bogošič je bil do zdaj vseučilišni profesor v Rusiji, kjer se je bavil že dalje časa s slovanskim pravom, o čegar delavnosti in temeljitosti priča njegovo delo: „Ponavadno pravo Slavjanov“. Zdaj je šel Bogošič v Črnogoro, da še nekoliko dopolni svojo vedo in potem bode jel izdelavati: črnogorski zakonik.

(Zborovanje beležnikov v Brnu.) Moravski beležniki so imeli dné 11. m. m. zborovanje v Brnu. Zbralo se je 26 beležnikov in beležniških kandidatov. Razen družih resolucij so sklenili tudi: „Generalno zborovanje pristopi s polnim prepričanjem k naslednjim principom: a) Mesto zdanjih treh ločenih, po bistvu pa enakih praktičnih justičnih izpitov naj bi se jednoten za vse justične službe kvalificiran praktičen izpit vpeljal. b) Dokazana sposobnost za odvetništvo brez dveletne beležniške prakse naj tudi v bodoče ne zadostuje za dosego notarijata. c) Vštetev beležniške prakse v odvetniško prakso naj bi se vsaj z dvema letoma normirala“.

(Jugoslovanska knjiga.) Tako smemo nazivati knjigo, ki jo bode izdajala knjigarna Karola Prohaske v Beči. V knjigi tej narisala se bode slika etnografska in kulturna vseh narodov, živečih v habsburški državi. Delo o Slovencih prevzel je g. prof. Šuman in o Hrvatih bode pisal g. prof. Staré. „Vienac“ piše: „Radovat će se vsaki patrijot, što je opis Hrvata preuzeo vrstni prof. Staré, koj nam jamštve, da će u tej kolekciji hrvatsko pleme valjano i vjerno biti orisano“. Tudi mi se radujemo, da sta prevzela dva vešča moža, oba Slovenca, opisovanje Jugoslovanov. Slava jima!

(Hrvatsko novinstvo) šteje zdaj 11 političnih listov, 4 cerkvene, 4 beletristične, 15 strokovnih listov, 1 list za deco, 5 vladnih, vseh skupaj 40. To je že lepo število.

(Književnost.) — Mnenje prof. sbora pravo- i državoslovnoga fakulteta na sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu ob osnovi novoga kaz. zakona o zločinstvih i prestupcih za kraljevinu Hrvatsku i Slavoniju. Zagreb 1881. Tisk Dioničke tiskarne.

— Nationalökonomik des Handels- und Gewerbefleisses. Von Wilhem Roscher. Stuttgart 1881. Cena 12 mark.

— Die sociale Steuerreform als die conditio sine qua non, wenn der socialen Revolution vorgebeugt werden soll. Von Constantin Frantz.

— Die drei Fragen des Grundbesitzes und seiner Zukunft. (Die irische, die continentale und die transatlantische Frage.) Von dr. Lorenz v. Stein. Stuttgart 1881. Cena 6 mark.

— Vollständiges Sach- und Nachschlageregister zum österreichischen Reichsgesetzblatte von dessen Beginn 1849 bis zum Schlusse des Jahres 1880 nach Materien chronologisch geordnet mit einem 10.000 Schlagworte umfassenden alphabetischen Index über sämmtliche Bände des österreichischen Reichsgesetzblattes von 1849 bis Ende des Jahres 1880 von Franz Starr. Dritte Auflage. Wien 1881. (Manz)

Listnica uredništva: G. F. G. v P—i. Dobro, Vašej želji bomo ustregli, kar najhitreje mogoče: zdaj nas zadržujejo važni opravki. Potrpite malo! — A. S. v K. Vašemu zahtevanju ni mogoče zadostiti, da-si bi Vam radi storili to ljubav; obrnite se kam drugam. — F. M. pri Sv. K. „Dobrih“ svetov, ki nam jih Vi dajete, ne potrebujemo. Delati je treba, delati! Če bi bilo delati tako lahko kakor svetovati, postale bi kapelice cerkve! Na delo torej. — G. B. J. v C. Le pošljite! Porabili bomo takoj. Izrekamo Vam že naprej hvalo! — G. V. D. na G. Dobivajo se še vsi listi. Če jih želite, le pišite, takoj se Vam bodo poslali.